

IN MEMORIAM

## OSVALDAS DAUGELIS



(1955–2020)

*Kodėl aš turėčiau išnykti  
Iš Jūsų minčių,  
Jeigu aš tik išnykau iš Jūsų akių?  
Aš tik kitoje Kelio pusėje...  
Šv. Augustinas*

Liepos 19 d., eidamas 65-uosius, po netikėtai užklupusios ligos mirė dailės istorikas, tyrinėtojas, buvęs ilgametis Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus direktorius Osvaldas Daugelis.

Lietuvos kultūra prarado meno istorijos žinovą, ekspertą, eruditą, poliglota, muziejininkystės specialistą, puikų parodų organizatorių. Visi pažinusieji prarado šiltą, nuoširdų, laisvą, žaismingą, be galo mylintį gyvenimą žmogų. „Gyvoji enciklopedija“ – taip jis buvo vadinamas kolegų dėl stulbinamo žinių bagažo. Tik jis sugebėdavo atrasti paslaptinius kelių šimtų meno kūrinių, eksponatų ryšius, įžvelgdamas platų jų kontekstą. Tik jis sugebėdavo kartais iš labai sudėtingo kūrinių rinkinio surengti estetišką ir moksliskai pagrįstą profesionalią parodą, ekspoziciją.

Osvaldas Daugelis muziejaus vystymo kryptį matė labai aiškiai – į profesionalumo aukštumas. Todėl jis sugebėjo iškovoti nacionalinio muziejaus statusą (1997), nenuilstamai populiarino M. K. Čiurlionio kūrybą, siekdamas deramo jos pristatymo pasaulio muziejuose. Jam pavyko nepriklausomybės pradžioje Čiurlionio kūrybą pirmą kartą išsamiai pristatyti užsienyje – Tokijuje (1992). Netrukus su dailininko kūriniais susipažino beveik visuose kontinentuose, jo kūryba buvo eksponuojama greta Mondriano, Klee, Kandinskio, Van Gogo, rusų simbolistų kūrinių. Didžiulės retrospektyvinės parodos surengtos Kelne (1998), Paryžiuje (2000), Grenoblyje (2001), Varšuvoje (2001), Poznanėje (2001), Kopenhagoje (2007), Kijeve (2008), Vilniuje (2009), Taline (2010), Gente (2013), Rygoje (2014), Krokuvėje (2015). Būtent O. Daugelio dėka M. K. Čiurlionio vardas pagaliau teisėtai buvo įrašytas į Europos meno istoriją.

Gausūs apdovanojimai parodo, kiek šis žmogus nuveikė atskleisdamas Lietuvos ir kitų šalių meną: Osvaldas Daugelis buvo Karališkojo Norvegijos nuopelnų ordino riteris, Karališkojo Belgijos Leopoldo II laipsnio ordino karininkas, Oran-jeičių-Nasau ordino riteris, buvo apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi, Lenkijos Respublikos Auksiniu Nuopelnų kryžiumi, Kauno miesto burmistro Jono Vileišio pasidabruotu medaliu, Aukso Garbės ženklu „Nešk savo šviesą ir tikėk“, Latvijos Pripažinimo Kryžiaus Komandoro ordinu, Lenkijos Nuopelnų ordino Kavalieriaus kryžiumi.

Ant jo darbo stalo liko nebaigti straipsniai, ką tik įgytos ir muziejui padovanotos knygos, nespėti atsakyti laišakai, saugyklose ruošiami kelioniai į Lenkiją kūriniai parodos, kurią jis surengė, bet jau nebeišvys. Užuojautos iš viso pasaulio dar kartą primena, kiek bendraminčių jis turėjo. Kiek buvo „tarnybinių pažinčių“, pavirtusių artima bičiulyste. Išskirtinė jo asmenybė, sugebėjusi kiekvieną pasijusti laukiamu, leido mums visiems jaustis jo draugais.

Osvaldas Daugelis gimė 1955 m. spalio 6 d. Naujamiestyje, Panevėžio r. Mokėsi Kauno Juozo Naujalio vidurinės meno mokyklos grafikos skyriuje. 1979 m. baigė Vilniaus dailės institutą, įgijo dailės teorijos ir istorijos specialybę. Tų pačių metų rugpjūčio mėn. pradėjo dirbti M. K. Čiurlionio dailės muziejuje, tapybos skyriuje, vyresniuoju moksliniu bendradarbiu; 1988 m. kovo mėn. tapo šio skyriaus vedėju, nuo spalio – direktoriaus pavaduotoju mokslo reikalams. Nuo 1992 m. lapkričio 9 d. iki 2019 m. kovo 1 d. ėjo Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus direktoriaus pareigas.

Su Osvaldu Daugeliu galima atsisveikinti M. K. Čiurlionio dailės muziejuje (V. Putvinskio g. 55, Kaunas) liepos 24 d. 10.00–21.00 val., liepos 25 d. 10.00–13.00 val. Urna išnešama 13.00 val. Laidojamas Kauno Petrašiūnų kapinėse.

Šv. Mišios aukojamos liepos 24 d. 18 val. Kauno Arkikatedroje Bazilikoje (Vilniaus, g. 1, Kaunas)

Organizatoriai prašo velionį pagerbti vienu baltu gėlės žiedu.

Liepos 25 ir 26 d. muziejaus ekspozicijos nedirbs.

Atsisveikinimas su velione vyks gegužės 20 d. nuo 12 val. Šv. Antano Paduviečio bažnyčios šarvojimo salėje (Radvilėnų pl. 15 A, Kaunas). Šv. Mišios už velionę bus aukojamos gegužės 21 d. 8 val. Šv. Antano Paduviečio bažnyčioje. Karstas išnešamas gegužės 21 d. 13:30 val. Laidotuvės vyks Karmėlavos kapinėse.

*Lietuvos dailininkų sąjungos vardu reiškiame nuoširdžių užuojautą velionės artimiesiems,  
kolegoms bei visiems, pažinojusiems menininkę.*